

כתובות נה

עניין: עם הארץ אימת שבת עליו

מסכת דמאי פ"ד משנה א'

פרק ד א ה'לוקח פרות ממי
 שאינו נאמן על המעשרות
 ושכח לעשרן, ושאלו בשבת,
 יאכל על פיו. השכה מוצאי
 שבת, לא יאכל עד שיעשרו.

פירוש המשניות לרמב"ם

פ"ד א אמרו בגמרא שהטעם בענין שהוא נאמן בשבת
 לפי שאימת שבת עליו ר"ל שעמי הארץ הוא חמור בעיניהם
 לעשות עבירה ביום שבת מפני כבוד היום לפיכך לא ישקר.

של"ה פרשת ויקהל-פקודי אות יא

שָׁצִירָךְ אִדָּם לְתַקֵּן בְּיֹמֵי בְשֵׁבֶת, וְכִתִּיב (ישעיה ד, ד)
 'אִם רָחֵץ ה' אֶת [צאת] בְּנוֹת צִיּוֹן, וְזָהוּ סוּד רַבִּי
 יְהוּדָה בַּר אֱלֵעָזַי שֶׁהָיָה רוֹחֵץ בְּעָרֵב שַׁבָּת וְלֹבֵשׁ
 סְדִינִין (שבת כה ב) בְּסוּד הַיְרִיעָה הַנִּזְכָּר לְעִיל, וּמִשְׁנֵה
 שְׁלֵמָה הִיא בְּמִסְכַּת דְּמַאי (פ"ד מ"א) הַלּוֹקֵחַ פְּרוֹת מִמי
 שְׂאִינוּ נְאֻמָּן עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת וְשָׁכַח לְעֶשְׂרָן וְשָׁאֲלוּ
 בְשַׁבָּת, יֹאכֵל עַל פִּיּוֹ, לְפִי שְׂאִימַת שַׁבָּת עָלָיו (ירושלמי
 סו). מְאֻרֹת וְהַמְנוּחָה רֹמְזִים לְנִסְתָּר מִהַנֶּפֶשׁ, דְּהִינּוּ
 הַשְּׂגוֹת הַסּוּדוֹת הַגְּדוּלוֹת, שְׂמִיכִין עֲצָמוֹ בְּיוֹם שַׁבָּת
 בַּעַת הַתְּשִׁימִישׁ וְזוֹכָה לְנִשְׁמָה קְדוּשָׁה, וְהַפְּרוּכִים הִיוּ

דרושי הצלי"ח דרוש ב' לעשיית

הקליפה, שיוכל להתחרט בלב שלם, אבל
 שבת קדושת היום מתיש ומבטל הקליפה,
 ויכול להתחרט בלב שלם, וגם קדושת
 הנשמה היתירה שלא נשקעה בקליפה, כי
 לפי דברי רז"ל האדם בודאי נזהר בשבת
 מעבירה, ובדמאי אמרו שאולו בשבת משום
 שאימת שבת עליו. ולכך הנשמה יתירה
 טהורה היא ואין להקליפה אחיזה בה, ולכך
 יכול לקיים מצות תשובה בלי סיגופים, וכמו

חיד"א – כסא דוד דרוש ג'

אמרי קדוש הדרן למאי דאתאן עלה לתת
 טעם לאותה ששינו פ"ד דדמאי הלוקח ממי
 שאינו נאמן על המעשרות ושכח לעשרן
 ושאלו בשבת יאכל על פיו ואמרו בירושלמי
 רב ביבי בשם ר"ח אימת שבת עליו ופירש
 הרמב"ם בפירוש המשנה שע"ה חמור בעיניהם
 לעשות עבירה בשבת מפני כבוד ולפיכך לא
 ישקר ע"ש. וכמו שהבאתי לעיל. ועל פי דברי
 האר"י זצ"ל יש טעם נכון דמה שחוטא הע"ה
 בחול אינו פוגם כל כך אבל מה שחוטא
 בשבת הוא פגם גדול עד האצילות וע"ה
 אע"ג דאיהו לא חזי מזליה חזי ולכך ירא
 ורועד לחטוא בשבת.

שפת אמת שמות תרל"ב

במה אני ייגע כו'. שבשבת קודש עם הארץ
 אימת שבת עליו⁵. שאין כח לסטרא אחרא
 להגביה עצמה בשבת קודש. ויוכל כל אחד
 לעורר חיות הפנימיות של כל הבריאה.

שם משמואל מקץ-חנוכה תרע"ט

הפחיתות שלך. ויובן על פי מה שהגיד
 כ"ק אבי אדומ"ר זלה"ה בענין גר
 של שבת מפני שלום ביתו. דהיינו השלום
 באדם עצמו. שבימות החול הנפש מושכת
 למעלה והגוף למטה, ובשבת שאפי' ע"ה אימת
 שבת עליו שוב הגוף איננו מתנגד לנפש
 ונעשה שלום, עכ"ד. וא"כ הפחיתות שבאדם
 שוב חוזרת מטבעו, וזהו הלשון אם תשיב

פרי צדיק ר"ה אות טז

ובשבת דרשו מז"ל (מעניות מ'): ה'פ' ירלי שמי על
 שומרי שבת (כפידע"י) ואין לריך אז לסופר לסורר
 היראה ולא שייך הטעם פורו יסנים מתרדמתכס. שכל
 אחד מישראל טפל עליו הפחד בשבת וכמו שא' (ירוש'
 פ"ד דמא'י) אימת שבת על ע"ה. וכן בזה"ק דל'י